

NASZ POWIAT

Nr 8 (55)
sierpień 2025 r.

POWIATOWE WĘDRÓWKI LUDÓW

Ze wszystkich, 41. miejscowości Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii najlepszy współczynnik migracji mają Bojszowy. W pierwszej piątce jest także Chełm Śląski. Dla Bierunia statystyki już nie są tak optymistyczne.

str. 2

SALDO MIGRACJI

różnica między napływem a odpływem ludności na 1000 mieszkańców.

BOJSZOWY	14,46
CHEŁM ŚLĄSKI	9,5
IMIELIN	7,1
ŁĘDZINY	- 0,55
BIERUŃ	- 2,88

Bieruń uchodzi za jedno z bardziej przyjaznych miast w naszym regionie, a mimo tego więcej mieszkańców stąd wyjeżdża niż przyjeżdża.

AKTUALNOŚCI

BĘDZIE SIĘ DZIAŁO

Dni Bierunia i Dożynki. Na tę imprezę czekamy wszyscy.

str. 3

CIEPŁO Z ZIEMOWITA

Polska Grupa Górnicza szykuje się do innowacyjnego projektu.

str. 4

JESIENNE BRZMIENIA ORGANÓW

Po raz 24. w kościołach naszego powiatu zagości Festiwal Jesień Organowa.

str. 5

ŻYWNOŚĆ A KLIMAT

Jak nasze talerze podgrzewają planetę?

str. 8

BOJSZOWY

- ziemia wymarzona?

TEMAT
Z OKŁADKI

W ubiegłym roku GZM „straciła” około 15 tysięcy mieszkańców. Główną przyczyną jest ujemny przyrost naturalny. W 2024 roku zanotowano 26,2 tys. zgonów przy 12,3 tys. urodzeń, co daje wskaźnik przyrostu naturalnego na 1000 mieszkańców na poziomie -6,6. Jest to wartość znacznie gorsza od średniej krajowej (-4,2). Również lepiej wypadają największe miasta w Polsce, takie jak Warszawa (-1,3), Kraków (-0,6), Wrocław (-1,9), Gdańsk (-2,2), Poznań (-3,1).

► Wracamy do tematu kryzysu depopulacyjnego, który dotknął Polskę, a zwłaszcza nasz region. Według najnowszych danych Głównego Urzędu Statystycznego za rok 2024, Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia wciąż zmaga się z niepokojącymi trendami demograficznymi.

Z miejscowości należących do GZM jeszcze dwa lata temu Bojszowy i Wiry były na demograficznym plusie. Teraz wszyscy są pod kreską. Słabym pocieszeniem może być to, że w powiecie bieruńsko-łędzińskim te procesy zachodzą najwolniej. W regionalnej statystyce jesteśmy na drugim miejscu (- 2,9). Wyprzedza nas jedynie powiat pszczyński (- 1,6).

Drugim czynnikiem wpływającym na depopulację jest migracja.

Z GZM wciąż więcej ludzi wyjeżdża, niż się tutaj osiedla. W ten sposób Metropolia utraciła w ubiegłym roku

1,8 tys. mieszkańców. Jednakże, w odróżnieniu od ujemnego przyrostu naturalnego, nie wszystkie miejscowości mają problem z uciekającymi mieszkańcami. Listę gmin, gdzie więcej ludzi przyjechało niż wyjechało, otwierają Bojszowy. Współczynnik migracji wynosi aż 14,46 proc. Pierwszą piątkę zamyka Chełm Śląski (9,5 proc.). Na dziesiątym miejscu uplasował się Imielin (7,1 proc.). Nieco gorzej sytuacja wygląda w pozostałych miejscowościach naszego powiatu. Zajmujące 27 miejsce Łędziny są na niewielkim migracyjnym minusie (- 0,55). Większy problem ma Bieruń, który ze wskaźnikiem - 2,88 zajmuje dopiero 34 miejsce.

SALDO MIGRACJI

różnica między napływem a odpływem ludności na 1000 mieszkańców.

BOJSZOWY	14,46
Pilchowice	14,26
Wiry	12,45
Mierzęcice	10,01
CHEŁM ŚLĄSKI	9,5
Psary	8,15
Gierałtówce	8,02
Zbrostawice	7,86
Świerklaniec	7,28
IMIELIN	7,1
Ożarówce	6,75
Sośnicowice	6,48
Kobiór	6,28
Bobrowniki	6,13
Rudziniec	5,28
Siewierz	5,01
Mikołów	4,29
Pyskowice	3,37
Tarnowskie Góry	3,27
Radzionków	2,63
Siemianowice Śl.	0,67
Piekary Śląskie	0,53
Wojkowice	0,12
Katowice	0,12
Czeladź	- 0,31
Łaziska Górne	- 0,52
ŁĘDZINY	- 0,55
Dąbrowa Górnicza	- 1,37
Mysłowice	- 1,51
Sosnowiec	- 2,28
Świętochłowice	- 2,29
Gliwice	- 2,41
Tychy	- 2,87
BIERUŃ	- 2,88
Sławków	- 2,95
Bytom	- 3,00
Będzin	- 3,04
Chorzów	- 3,27
Zabrze	- 3,36
Knurów	- 4,14
Ruda Śląska	- 4,43

BEZPŁATNA
**NASZ
POWIAT**

Wydawca:
F-Press sp. z o.o.,
43-190 Mikołów, ul. Prusa 17
redakcja@naszagazeta.info
Redaktor naczelny: **Jerzy Filar**
tel.: 32 209 18 18, 509 797 881
Redaguje zespół.

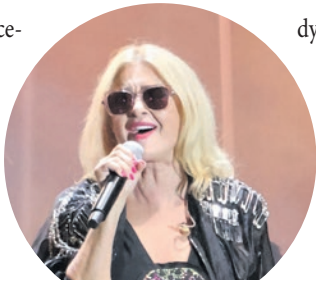
DZIAŁ REKLAMY:
502 364 029,
olimpia-reklama@naszagazeta.info
Redakcja nie zwraca niezamówionych materiałów.
Za treść ogłoszeń odpowiada reklamodawca.
Druk: **Polska Press Sosnowiec**

Będzie się działo!

Dni Bierunia i Dożynki.

► Przed nami impreza, na którą wielu mieszkańców z niecierpliwością czeka przez cały rok. Tym razem bawić się będziemy w dniach 6 i 7 września na stadionie KS Unia Bieruń Stary przy ul. Chemików. Miejsce nie jest przypadkowe - w tym roku starobieruński klub sportowy świętuje jubileusz 100-lecia.

Sobota, 6 września to czas scenicznych występów, które rozpoczną się o godz. 16:00 koncertem Majki Jeżowskiej. O godz. 17.30 zrobi się bardzo głośno, bowiem na scenie wystąpią dobrze wszystkim znane Bieruńskie Werble, a chwilę później Robert Korólczyk z Kabaretu Młod-

Majka Jeżowska

dych Panów rozbawi Was do łez podczas autorskiego standup'u. Następnie o godz. 19.30 akordeonista Maciej Gucik zabierze publiczność do świata niebanalnych aranżacji znanych hitów polskiej i światowej muzyki rozrywkowej. Gwiazdą tegorocznych Dni Bierunia będzie Golec uOrkiestra - razem z nimi bawić

Golec uOrkiestra

się będziemy w rytm muzyki łączącej góralski folklor z nowoczesnymi brzmieniami. Na tym nie koniec. Od godz. 22:30 razem z DJ ADMIN'em czekają na nas rytmy dyskotekowe i zabawa do białego rana.

7 września w niedzielę odbędą się coroczne Dożynki. Całość rozpocznie się od Mszy Św. o godz. 14.00 na stadionie KS Unia Bieruń. O godz. 15.30 ruszy korowód dożynkowy, który rozpocznie się na Placu Nobla. W programie także Obrzęd Chleba w wykonaniu Zespołu Folklorystycznego Nowobierunianki, wy-

stęp dzieci z Przedszkola nr 1 oraz Zespołu Pieśni i Tańca Ziemia Bieruńska wraz z zespołem ludowym z Ukrainy, prezentacja koron dożynkowych, malowanie piaskiem na szkło, a na finał o godz. 19.30 koncert Katarzyny Małżyckiej wraz z zespołem. Oprócz tego strefa aktywności dla dzieci, Jogurtowa Wioska Danone, lunapark, stoiska z gastronomią, a w niedzielę dodatkowo wystawy plonów rolniczych i hodowlanych oraz lot balonem na uwięzi.

Robert Korólczyk

Bieruńskie Werble

REKLAMA

PIERŚCIONKI ZARĘCZYNOWE ORAZ OBRĄCZKI ŚLUBNE

RABAT -20%

TYLKO DO 31 SIERPNIA

LĘDZINY, POKOJU 48B

Ciepło z Ziemowita

O wykorzystaniu energii geotermalnej wód w kopalniach PGG stało się głośno w grudniu zeszłego roku, gdy podpisano umowę o budowie pierwszej takiej instalacji w Ruchu Wesoła o mocy 2 MW.

- Trwają w tej chwili rozmowy o wykonaniu instalacji o mocy 1,5 MW w Ruchu Ziemowit, a także instalacji o mocy ok. 4 MW w Ruchu Rydułtowy. Sprawdzamy też możliwość zabudowy układu w gliwickiej kopalni Sośnica - wylicza **Bogdan Dubaj** z Zespołu Projektów Innowacyjnych i Badań w Biurze Kontrolingu Strategicznego PGG S.A.

Na czym polega nowatorstwo tego rozwiązania?

Wykorzystuje technologie pomp ciepła, które różnią się od tradycyjnej geotermii rozwijanej np. na Podhalu, gdzie kosztowne wiercenia w głąb ziemi mają na celu dotarcie do wód o najwyższej możliwej temperaturze.

- W przypadku kopalń wystarcza niewielka temperatura 8-12 stopni Celsjusza, jaką przeciętnie uzyskujemy na powierzchni w układzie odwadniania wyrobisk. Ważna jest za to gwarancja stałego przepływu wody stanowiącej tzw. dolne źródło dla pomp ciepła. A przecież odwadnianie kopalni odbywa się bez przerwy i daje taką gwarancję. Istotne jest też, by odbiorniki ciepła, np. łaźnia górnicza lub ogrzewane budynki zakładu znajdowały się blisko, na miejscu, aby straty na przesył ciepła nie zniweczyły opłacalności projektu - objaśnia **Bogdan Dubaj**.

► Jesienią przyszłego roku firma Dalkia Polska Energia uruchomi instalację odzysku ciepła z wód dołowych w kopalni Mysłowice-Wesoła. Polska Grupa Górnicza szykuje się już do trzech kolejnych tego typu inwestycji, w tym w Ruchu Ziemowit.

Ze względów bezpieczeństwa odwadnianie wyrobisk pod pieczę Wyższego Urzędu Górniczego ma zawsze priorytet nad wykorzystaniem ciepła z odwadniania. Dlatego instalację ze specjalnym wymiennikiem ciepła podpinają się pośrednio, tworząc na rurociągu bypass, dzięki któremu nic nie zakłóci strumienia wypompowywanych wód. Wody z odwadniania bywają silnie nasycone chemicznie, niosą składniki mineralne i pył węglowy. W zwykłych warunkach delikatne kanały wymiennika ciepła szybko by się zapchały, jednak współczesne technologie pozwalają już zaprojektować wymienniki

samoczyszczące. Pobiera się wiele próbek wód dołowych i dostosowuje do nich skład stopu metali i kąt nachylenia kanałów wymiennika, który pracuje bezobsługowo przez wiele lat.

Rozwijając projekty odzysku ciepła z wód dołowych PGG praktycznie niczym nie ryzykuje.

Technologia została sprawdzona i działa. Pierwszą eksperymentalną instalację tego typu uruchomiono dekadę temu w Zakładzie Górniczym Sobieski w Jaworznie. Ciepłą wodę dla

2 tys. górników w łaźni ogrzewano tam prądem, a rachunki wynosiły po kilkaset tysięcy złotych rocznie. Instalacja odzysku ciepła z odwadniania kosztowała ok. 1,2 mln zł i zwróciła się w ciągu zaledwie trzech lat!

Dzisiaj koszty wzrosły, przyjmuje się, że na 1 MW mocy zainstalowanej w układzie z wymiennikiem i pompami ciepła trzeba wydać około 4 mln zł. Jednak sama spółka górnicza nie zapłaci ani złotówki. Finansowaniem zajmuje się (z wykorzystaniem dotacji m.in. z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej) dostawca ciepła (w przypad-

ku Wesołej firma Dalkia), który dodatkowo płaci kopalni za dzierżawę terenu pod instalację na powierzchni.

A dlaczego dla ciepłowników jest to opłacalne?

Ponieważ dzięki odnawialnym źródłom energii z odwadniania wód uzyskują pożądany miks energetyczny, w którym maleje udział węgla i gazu. Pozwala to zaoszczędzić na kosztownych opłatach środowiskowych, relatywnie obniżyć cenę wytwarzanego ciepła, wreszcie - zaoferować kopalni gwarancję stałej ceny.

Kopalnie uzyskują też inną ważną korzyść: każdy stopień Celsjusza, o który obniża się w trakcie odzysku ciepła temperatura wód odprowadzanych z odwadniania, znacznie zmniejsza oddziaływanie wód kopalnianych na środowisko naturalne. Moc instalacji budowanych na układach odwadniania kopalń ograniczona jest przepływem tych wód, bo z dołu nie pompuje się ich więcej niż potrzeba.

- Dlatego instalacje odzysku ciepła nie będą mogły całkowicie pokryć zapotrzebowania kopalni czy np. sąsiedniego małego osiedla mieszkaniowego. Jednak obecnie mogą dostarczać około 20 proc. potrzebnej energii, a to przecież niemało - ocenia **Bogdan Dubaj** z Zespołu Projektów Innowacyjnych i Badań w PGG S.A. Podkreśla, że zaangażowanie spółki w podobne projekty energetyczne, wpisujące się w transformację i nowoczesną gospodarkę obiegu zamkniętego, jest bardzo perspektywiczne.

Źródło: Polska Grupa Górnicza

Wiecej autobusów

► Od 1 września w Imielinie ruszają dwie, nowe linie autobusowe: 266 i 295.

Dzięki nowym połączeniom mieszkańcy odleglejszych dzielnic mogą liczyć na łatwiejszy dojazd do centrum, szkoły i przedszkola, ośrodka zdrowia, magistratu i dworca PKP.

W Imielinie działa już komunikacja miejska - linie 149 i M22, a nowe autobusy 266 i 295 będą doskonałym uzupełnieniem dotychczasowych

połączeń. Kursy zostały dostosowane do godzin zajęć w szkołach i do codziennych dojazdów do pracy.

- Pierwszy rok będzie najtrudniejszy, z pewnością pojawią się modyfikacje. Najważniejsze, by zobaczyć, jak nowe połączenia będą funkcjonować w praktyce - czytamy na profilu facebookowym Imielina.

Jesienne brzmienia organów...

► Po raz 24. w kościołach naszego powiatu zagości Festiwal Jesień Organowa w Powiecie Bieruńsko-Lędzińskim.

Festiwal na stałe wpisał się do kalendarza wydarzeń muzycznych w regionie i tradycyjnie odbywać się będzie w kolejne niedziele września i października. Jak co roku wystąpią uznani artyści z kraju i zagranicy. Tegoroczny program zawiera szeroką paletę stylów muzycznych, od klasycznej muzyki organowej, poprzez muzykę filmową, aż po muzykę stanowiącą fuzję stylów, łączącą tradycję z niezwykle energetyką muzyki pochodzącej z kręgu amerykańskiej i muzyki jazzowej.

Koncert inauguracyjny odbędzie się 14 września w kościele Matki Boskiej Szkaplerznej w Imielinie, natomiast zakończenie Festiwalu będzie miało miejsce 26 października w Sanktuarium św. Walentego w Bieruniu. Tradycyjnie koncerty odbywać się będą w niedziele, we wszystkich pięciu gminach powiatu, które wsparły jego organizację. Warto podkreślić, że partnerem tegorocznej edycji jest Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu „Muzyka 2025”.

Program 24. Festiwalu Jesień Organowa w Powiecie Bieruńsko-Lędzińskim:

14 września godz. 17.00,

kościół Matki Bożej Szkaplerznej w Imielinie
„Od sacrum do profanum” - koncert inauguracyjny

Wystąpią: Karolina Lucja - organy, Stanisław Dziewior - trąbka, kierownictwo artystyczne, Michał Dziewior - fortepian, zespół Cinema Brass Band. W programie: Johann Sebastian Bach, Johannes Brahms, Felix Mendelssohn, Jeremiah Clarke, Wojciech Kilar (muzyka filmowa).

21 września godz. 18.00

kościół Trójcy Przenajświętszej w Chelmie Śląskim
„Nowe przestrzenie dźwiękowe”

Wystąpią: Wacław Golonka - organy, Paweł Krauzowicz - klarnet, Karolina Zielińska - hang, instrumenty perkusyjne, Maciej Hałóń - hang, instrumenty perkusyjne. W programie: Nicolaus Bruhns, Benjamin Baczewski, Maciej Hałóń.

28 września godz. 16.30

kościół Najświętszego Serca Pana Jezusa w Bieruniu Nowym
Koncert z okazji 100. rocznicy powstania parafii

Wystąpią: Jakub Pankowiak - organy, Poznański Chór Chłopi, Jacek Sykulski - dyrygent. W programie: Dietrich Buxtehude, Johann Sebastian Bach, Wacław z Szamotuł, Johann Christoph Bach, Johann Michael Bach, Jacek Sykulski, Wolfgang Amadeusz Mozart, Kim André Arnesen, Michael John Trotta, Eric Lévi.

5 października godz. 17.00

kościół NMP Uzdrawienia Chorych w Bojszowach Nowych
„Impresje skandynawskie”

Wystąpią: Józef Kotowicz - organy, Jakub Kotowicz - wibrafon. W programie: Niels Gade, Johann Sebastian Bach, Einar Sark, Oskar Lindberg, Claude Debussy, Jesper Madsen, Sferee Eftestol, Jakub Kotowicz, Johan-Magnus Sjöberg.

12 października godz. 17.30

kościół Chrystusa Króla w Łędzinach
„Bel canto”

Wystąpią: Johannes Skudlik (Niemcy) - organy, Joseph Lia (Malta) - baryton. W programie: Johann Sebastian Bach, Francesco Durante, Théodore Dubois, Felix Mendelssohn-Bartholdy, Sergiej Rachmaninow, Joseph Fenech, Giulio Caccini, Pierre Cochereau, Georg Friedrich Händel, Charles Maria Widor.

19 października godz. 16.30

kościół św. Klemensa w Łędzinach

„Ars cameralis” - koncert na zakończenie prac konserwatorskich
Wystąpią: Paweł Wróbel - organy, Marzena Trzebińska - sopran, Grzegorz Kustra - obój. W programie: Dietrich Buxtehude, Alessandro Marcello, Wolfgang Amadeusz Mozart, Gabriel Fauré, Edvard Grieg, John Stanley, Giulio Caccini, Johann Sebastian Bach.

26 października godz. 18.00

kościół św. Walentego w Bieruniu Starym

„Wielkie dzieła w Walencinku” - koncert na rocznicę poświęcenia kościoła oraz zakończenie prac konserwatorskich.
Wystąpią: Ingrida Gapova (Słowacja) - sopran, Piotr Olech - alt, zespół The Violin Consort. W programie: Wolfgang Amadeusz Mozart, Giovanni Battista Pergolesi/Johann Sebastian Bach (Stabat Mater).

Żywa lekcja historii

► W okolicach Kapliczki św. Huberta w Bojszowach odbył się piknik militarny, upamiętniający bohaterską bitwę, jaką na początku września 1939 roku polscy żołnierze stoczyli z niemieckimi wojskami.

Piknik odbył się 17 sierpnia i nosił nazwę „Bojszowy 1939. Zapomniane starcie”. Miejmy nadzieję, że impreza będzie miała

charakter cykliczny, przy licznych udziałach widzów i grup rekonstrukcyjnych. Wtedy bitwa na pewno nie zostanie zapomniana, lecz stanie się waż-

nym elementem pamięci historycznej naszego regionu. Tak jak w gminie Wyry. Stoczona tam bitwa była dramatyczna i krwawa, ale nie miała większego znaczenia dla Wojny Obronnej 1939 roku. Stała się jednak znana dzięki rekonstrukcji historycznej, która od 18 lat organizowana jest w Wyrach. To jedna z największych imprez plenerowych w naszym regionie. W tym roku w tym historycznym spektaklu wzięło udział ponad 200 rekonstruktorów, a na widowni zasiadło 5 tysięcy osób. Imprezie towarzyszyły pokazy współczesnego wojska, targi militarne i piknik z koncertami do póź-

nego wieczora. Tym śladem mogłyby pójść Bojszowy.

Na początku września 1939 roku w rejonie Bojszów i Jedliny doszło do kilku starć z Niemcami. Jak podaje Muzeum Miejskie w Bieruniu, żołnierze Wojska Polskiego podjęli walkę, której celem było uniemożliwienie oddziałom niemieckiej 5. Dywizji Pancernej wtargnięcia na tyły polskiej linii obrony. 2 września 1939 r. oddziały polskie pod dowództwem kapitana Mieczysława Malaka oraz kapitana Leona Fudakowskiego broniły przeprawy przez Gostynkę. 3 września 1939 r. oddziały pod dowództwem majora Piotra Ryby broniły się w le-

się na pograniczu Bojszów i Jedliny przed zmotoryzowanymi jednostkami 5 Dywizji Pancernej. W trakcie walk siły polskie zadały poważne straty nacierającym oddziałom Wehrmachtu i po-

zwoliły na pewien czas powstrzymać niemieckie uderzenie. Dzięki temu wiele jednostek Wojska Polskiego mogło wycofać się za linię Wisły i Przemszy i kontynuować walkę z najeźdźcą.

Bitwa Wyrka też zaczynała skromnie, a teraz jest jedną z największych imprez plenerowych na Śląsku.

Pucharowe derby

Drużyna MKS Łędziny (na zdjęciu) zmierzy się z bieruńskim BAP Piast Gol.

Znamy wyniki losowania par 1/8 finału Pucharu Polski Podokręgu Tychy Śląskiego ZPN. Dojdzie do kilku ciekawych spotkań, a zwłaszcza jednego. MKS Łędziny zmierzy się z BAP Piast Gol z Bierunia Nowego.

Obie drużyny rywalizowały już podczas ostatnich eliminacji Pucharu Polski. Wtedy 2:0 wygrała drużyna z Łędzin.

Jak będzie tym razem? Dowiemy się 10 września. Tego dnia, o godz. 16:30, odbędą się wszystkie mecze eliminacyjne w tyskim podokręgu SZPN.

Pozostałe pary 1/8 finału:

KS Unia Bieruń Stary - GKS Pniówek 74 Pawłowice

LKS II Goczałkowice - KS Polonia Łaziska

GTS Bojszowy - LKS Goczałkowice

Sto lat z Biało-Niebieskimi

WGalerii Starostwa Powiatowego w Bieruniu można oglądać wystawę, z unikatowymi eksponatami i artefaktami poświęconymi historii Klubu Sportowego Unia Bieruń Stary, który w tym roku obchodzi stulecie istnienia. Ekspozycja jest dostępna do

września w godzinach pracy urzędu. Na bieruńskim rynku stoi natomiast wystawa plenerowa, na którą składa się 8 plasz zapełnionych fotografiami. W dniach 4-16 września wystawę plenerową oglądać będzie można na stadionie Unii Bieruń Stary (ul. Chemiczków).

TAJEMNICE bieruńskich kapliczek

Bieruńskie kapliczki, a przede wszystkim kamienne krzyże to zbiór, który zajmuje szczególne miejsce w górnośląskim skarbcu kulturowym. O ich wyjątkowości można się przekonać dzięki lekturze najnowszego wydawnictwa Muzeum Miejskiego w Bieruniu „Bieruńskie kapliczki i ich tajemnice” autorstwa etnografki dr Marii Lipok-Bierwiazzonek.

- Autorka nie tylko opisuje poszczególne obiekty, oferuje Czytelnikowi dużo więcej: pionierską wyprawę w słabo znane, a często zapomniane obszary historii Bierunia. Bazując na dawnych mapach i planach, dokonuje rekonstrukcji nieistniejącej już, historycznej topografii. Sięga do przekazów ustnych, wyciąga na światło dzienne zapomniane dokumenty. Z istic detektywistycznym zapałem z gęszczy hipotez wydobywa twarde i pewne fakty - tak o książce pisze **Marcin Nyga**, historyk sztuki, muzealnik.

- To wielkie szczęście dla Górnego Śląska, że mamy tak wnikliwą i zaangażowaną osobę jak dr Maria Lipok-Bierwiazzonek. Dzięki Jej badaniom terenowym, rozmowom, kwerendum źródłowym oraz zdjęciom dysponujemy dziś ogromną wiedzą na temat krzyży przydrożnych i kapliczek - mówi **dr Wojciech Schäffer**, dyrektor Archiwum Archidiecezjalnego w Katowicach.

Autorka książki o bieruńskich kapliczkach dr Maria Lipok-Bierwiazzonek.

Książka stanowi kompendium wiedzy na ten wpisany w śląski krajobraz

temat. Skłania do refleksji, niesie odpowiedź (czasem hipotezę) i stanowi inspirację do wyjścia na drogi, dróżki i pagórki, aby przekonać się na własne oczy o naszym wspólnym dziedzictwie.

Publikację w cenie 60 zł można zakupić w Kinoteatrze „Jutrzenka” (ul. Spiżowa 4 w Bieruniu) oraz w Księgarni „Cygnus” (Rynek 8 w Bieruniu).

Pieniądze dla młodych strażaków

Wnioski Ochotniczej Straży Pożarnej z Łędzin i Chełma Śląskiego zyskały wsparcie w ramach programu „Doposażenie i zapewnienie gotowości Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych” Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Łędzinianie dostaną 3772 zł, natomiast druga jednostka z Chełmu - 3670 zł.

W sumie, w ramach programu „Doposażenie i zapewnienie gotowości Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych” katowicki Fundusz wsparł 118 jednostek OSP z województwa śląskiego, które otrzymały łączne dofinansowanie w wysokości 428 588 zł.

PROGRAM DLA
MŁODZIEŻOWYCH DRUŻYN POŻARNICZYCH
ROZSTRZYGNIĘTY

HOROSKOP

Wodnik (20 I - 19 II) Czekają cię burzliwe zmiany. Konflikt z bliskimi wystawi na próbę twoją cierpliwość. To nie walka o rację, lecz o zachowanie godności. Twój upór jest siłą, ale czasem lepiej odpuścić.

Ryby (20 II - 19 III) Emocjonalne rozedrganie to twój wrzesień. To nie czas na ważne decyzje - odłóż je. Twoja intuicja jest teraz zamglona. Daj sobie prawo do zwątpienia i po prostu przecekaj ten okres.

Baran (20 III - 20 IV) Wakacje się skończyły, pora na zawodowe wyzwania. Bądź pierwszy na mecie, a zobaczysz, że wysiłek się opłaci. Inni jeszcze będą się rozglądać, a ty zbierzesz pierwsze owoce.

Byk (21 IV - 20 V) Sprawy będą toczyć się opornie. Nie forsuj niczego na

siłę. Zajmij się lepiej planowaniem i dopracowywaniem szczegółów. Prawdziwy start nastąpi pod koniec miesiąca.

Bliznięta (21 V - 20 VI) Twój powrót na scenę! Twoja energia znów przyciągnie ludzi i okazje. To moment, by zabłysnąć. Nawet szalony pomysł może przynieść korzyści lub przynajmniej uchroni cię od nudy.

Rak (21 VI - 21 VII) Emocjonalnie odpowiesz za harmonię w grupie. To męczące, ale nikt nie robi tego lepiej. Pamiętaj, że ty też masz prawo do słabości - znajdź chwilę tylko dla siebie.

Lew (22 VII - 21 VIII) Czas zejść z piedestału i zająć się koniecznymi porządkami - w papierach i relacjach. Podejdź do tego jak do wyzwania. Poczujesz ulgę, gdy wszystko poukładasz.

Panna (22 VIII - 22 IX) Twój miesiąc! Wykorzystaj energię do odcięcia się od tego, co cię ciągnie w dół. Działaj metodycznie. To idealny moment na decyzje, które odkładałaś. To nie fart, to twoja zasługa.

Waga (23 IX - 22 X) Znajdź równowagę między obowiązkami a pragnieniami. Skup się na budowaniu mostów. Twoja dyplomacja jest na wagę złota. Słuchaj więcej, niż mów, a usłyszysz to, co najważniejsze.

Skorpion (23 X - 21 XI) Zadanie wymagające zimnej krwi. Nie daj się sprowokować. Działaj w ciszy, metodycznie. Pamiętaj, że największą siłą jest spokój. Okaż go, a osiągniesz cel bez strat.

Strzelec (22 XI - 20 XII) Czas na podsumowania i wnioski. Nie działaj pod wpływem impulsu. Przemyśl każdy krok, a unikniesz błędów. Zaufaj intuicji, ale daj jej czas na dotarcie do celu.

Koziorożec (21 XII - 19 I) Czas na budowanie fundamentów pod przyszłe sukcesy. To nie moment na spektakle, ale na rzetelną pracę. Twoja cierpliwość i systematyczność w końcu zostaną wynagrodzone.

KRZYŻÓWKA

Styl pływacki	▼	Przestaw o samo- locie	Ojciec legen- darny Wandy	„Księży- cowa” Beetho- vena	▼	Bojowy, błotny lub szlachetny	▼	Otacza oczy sowy	U Wankowi- cza na kraterze	Pokarm, jadło	▼
Pola, seriało- wa Mariusia	▶	20				Pomoc z powie- trza	▶		22	4	
Do rozpyla- nia perfum	▶					▼		Skala, funda- ment	17	Grzejnik wody	
▶		23	16		Rozrabia na niej malarz	▶				10	
Syberyjska śnieżyca	▶	14						Bywa salo- nowy Z cegieł			
Wojsko- we siedlo	▶	On płaci czynsz Ustronie	Kompro- mitacja		3	Aparat filmowy Podofi- cer	▶		9	13	
▶								Lodowa tafla na rzece	25	Spór, zatarg	24
Huczna zabawa	▶			Warzy- wo na zupeł							
▶		11	2	... Cem- brzyńska	▶			21	Brat matki		Ostatnia faza Księżyca
Wydzie- lona strefa			Dawniej: uznanie, sza- cunek	▶	19	15	Postęp w karierze	7			
▶								Zajęcie przy krowach	18	12	6
Pozycja gimnas- tyczna		1	Skrucha	▶				Duch, widmo	5		

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 25 utworzą rozwiązanie -
- myśl Napoleona Bonaparte.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25

REKLAMA

KANCELARIA RADCY PRAWNEGO
dr Ireneusz Korczyński
ul. Górnicza 7, 41-400 Mysłowice
tel. (32) 316 31 07 fax (32) 223 86 87

REKLAMA

visionoptyk[®]
Bliżej Ciebie

Wielka Promocja w Vision optyk

- -50% na wybrane oprawy korekcyjne
- -50% na soczewki progresywne
- -300 zł na szkła biurowo-relaksacyjne
- Badanie wzroku GRATIS

Promocji nie można łączyć.

-50% NAJLEPSZE OKULARY PROGRESYWNE

© Grupa VisionOptyk: visionoptyk[®] | visionoptyk[®] | visionoptyk.eu | visionoptyk.pl

Okulary korekcyjne to wyrób medyczny.
Używaj go zgodnie z instrukcją używania lub etykietą.

ŁĘDZINY

ul. Fredry 6
pon.-pt.: 8:00-16:00
sob.: 8:00-12:00
kontakt telefoniczny:
530 760 414

PSZCZYNA

ul. Piastowska 4
pon.-pt.: 9:00-17:00
sob.: 10:00-13:00
kontakt telefoniczny:
881 787 770

SEGREGUJESZ • ZYSKUJESZ

ŻYWNOŚĆ A KLIMAT

- jak nasze talerze podgrzewają planetę?

Kiedy robisz zakupy, rzadko myślisz o klimacie. A jednak - twój wybór między kotлетem a ciecierzycą, truskawkami zimą a marchewką z targu, ma większe znaczenie niż może się wydawać. W erze kryzysu klimatycznego to, co jemy, przestaje być wyłącznie kwestią smaku - staje się aktem odpowiedzialności.

ŻYWNOŚĆ A EMISJE - FAKTY I LICZBY

Według raportu FAO (Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa) z 2023 roku, aż 31% globalnych emisji gazów cieplarnianych pochodzi z systemów żywnościowych. To więcej niż cały transport drogowy, lotniczy i morski razem wzięte. Największym winowajcą? Produkcja mięsa, zwłaszcza wołowiny.

Dla przykładu: porcja 200 g wołowiny wiąże się z emisją nawet 27 kg CO₂, podczas gdy taka sama ilość warzyw generuje mniej niż 1 kg CO₂. To ogromna różnica, której skutki globalne są realne: susze, topniejące lodowce, huragany, zmiany upraw.

W Polsce przeciętny obywatel spożywa rocznie ok. 70-80 kg mięsa. Z danych Ministerstwa Klimatu i Środowiska z 2024 roku wynika, że ponad 50% tej liczby to wieprzowina, 25% - drób, a ok. 15% - wołowina i cielęcina. Choć popularność alternatywnych diet rośnie, mięso nadal dominuje w jadłospisie przeciętnego Polaka.

WODA, ZIEMIA, LASY - UKRYTE KOSZTY TALERZA

Wpływ żywności na klimat nie ogranicza się tylko do emisji CO₂. Produkcja mięsa to także ogromne zużycie wody i ziemi. Do wy-

produkowania jednego kilograma wołowiny potrzeba nawet 15 tysięcy litrów wody - to tyle, ile przeciętna osoba zużywa w domu przez dwa tygodnie.

Nawozy sztuczne, stosowane w intensywnym rolnictwie, przyczyniają się do emisji podtlenku azotu - gazu cieplarnianego 300 razy silniejszego niż CO₂. Do tego dochodzą problemy z degradacją gleby, spadkiem bioróżnorodności i zanieczyszczeniem wód.

MARNOWANIE JEDZENIA - CICHY ZABÓJCA KLIMATU

Każdego roku w Unii Europejskiej marnuje się około 60 milionów ton żywności, co przekłada się na ok. 131 kg na osobę. Wyrzucane są nie tylko resztki z domów, ale i produkty „po terminie” z supermarketów czy niesprzedane warzywa od rolników.

To nie tylko strata żywności - to zmarnowana woda, energia, ziemia i praca, które włożono w jej produkcję. A jednocześnie - dodatkowe emisje z odpadów, które gnią w składowiskach i wytwarzają metan, kolejny z groźnych gazów cieplarnianych.

CO MOŻEMY ZROBIĆ?

Zacznijmy od prostych kroków. Nawet częściowa rezygnacja z mięsa (np. jeden bezmięśny dzień w tygodniu) robi różnicę. Naukowcy z Uniwersytetu Oksfordzkiego oszacowali, że dieta oparta głównie na roślinach może zmniejszyć emisje związane

z żywnością aż o 70%. Dla fleksitarian, którzy ograniczają mięso bez rezygnacji całkowitej, redukcja ta może wynieść 20-35%.

Warto też wybierać produkty lokalne i sezonowe. Importowane truskawki zimą czy awokado z drugiego końca świata mają wysoki ślad węglowy, związany z transportem i przechowywaniem. Tymczasem marchewka z lokalnego targu ma mniejszy wpływ na klimat - i często lepszy smak.

Coraz więcej konsumentów podejmuje świadome decyzje. W 2025 roku, według danych Fundacji Viva!, już 32% Polaków deklaruje ograniczenie spożycia mięsa. Rynek reaguje - sieci sklepów oferują coraz więcej wegańskich i roślinnych alternatyw, a restauracje tworzą specjalne „zielone” menu.

ŚWIADOME WYBORY TO PRZYSZŁOŚĆ

Zmiany klimatu to temat globalny, ale odpowiedzialność jest lokalna - i osobista. Twoje codzienne wybory przy sklepowej półce mają znaczenie. Jedząc mniej mięsa, nie marnując żywności, wybierając lokalne produkty, możesz realnie przyczynić się do spowolnienia globalnego ocieplenia.

Fot.: pl.freepik.com

Fot.: pl.freepik.com

Dodatkowo, pod hodowlę zwierząt i uprawy paszy wciąż wycinane są lasy tropikalne. W Amazonii w 2023 roku wykarczowano ponad 10 tysięcy km² lasu - w dużej części pod soję, z której aż 80% trafia jako pasza dla zwierząt hodowlanych.

Skorzystaj z wyszukiwarki odpadów. Skanuj kod QR

BIELIŃ

ŁĘCZYŃ

IMIELIN

CHEŁM ŚLĄSKI

BOJSZÓW

